

राष्ट्रीय आरोग्य अभियान

प्रकल्प अंमलबजावणी आराखडा २०२१-२२ FMR Code १७.६ अंतर्गत Implementation of Hospital Management System या कृती कार्यक्रमासाठी वचनबद्ध ठेवण्यात आलेल्या व सन २०२२-२३ च्या मंजूर प्रकल्प अंमलबजावणी आराखडयामधील मंजूर तरतुदीमधून ई-सुश्रुत कार्यप्रणाली राबविण्यासाठी करावयाच्या खरेदीस व खर्चास सुधारित प्रशासकीय मान्यता देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

सार्वजनिक आरोग्य विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: प्रशासा-१२२०/प्र.क्र.५१/आरोग्य-७

१० वा मजला, गो. ते. रुग्णालय संकूल इमारत,
नवीन मंत्रालय, मुंबई - ४००००९.
दिनांक : ३० सप्टेंबर, २०२२.

वाचा:-

- १) सहसंचालक, आरोग्य सेवा, रुग्णालये (राज्यस्तर), मुंबई यांचे पत्र क्र.संआसे/कक्ष-३/टे १४/हार्ड.खरेदी/प्र..मा.प्रस्ताव/१०४०९/२२, दिनांक २७.०७.२०२२.
- २) शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग क्र.प्रशासा-०२१९/प्र.क्र.१६६/आरोग्य-७, दिनांक २९.०९.२०२०.
- ३) शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग क्र.प्रशासा-१२२०/प्र.क्र.५१/आरोग्य-७, दिनांक ०४.०९.२०२१.
- ४) केंद्रीय खरेदी समिती सभा क्र.३ (सन २०२२-२३), दिनांक २२.०६.२०२२.
- ५) आयुक्त, आरोग्य सेवा तथा अभियान संचालक, राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, मुंबई यांची मान्यता प्राप्त टिप्पणी, दिनांक २३.०७.२०२२.

प्रस्तावना:-

राष्ट्रीय आरोग्य अभियान कार्यक्रमांतर्गत राबविण्यात येणाऱ्या विविध कार्यक्रमामध्ये HMIS-eshushrut या कार्यक्रमाचा समावेश होतो. केंद्र शासनाने मंजूर केलेल्या कृती आराखडयात FMR १७.६ अंतर्गत दिलेल्या सूचनेनुसार हा कार्यक्रम सहा निवडक जिल्हयातील सर्व आरोग्य संस्थांमध्ये राबविणे प्रस्तावित आहे. या कार्यक्रमाद्वारे Paperless Hospital असे उद्दिष्ट असून, रुग्णालयातील दैनंदिन कामकाजासाठी संगणक प्रणाली तयार करण्यात आली आहे. यासाठी लागणारे हार्डवेअर आणि इतर संगणकीय बाबींची रुग्णालयात उपलब्धता असणे आवश्यक आहे. सदर खरेदी आयुक्तालयाच्या खरेदी कक्षामार्फत उपलब्ध अनुदानातून ई-निविदा प्रक्रियेद्वारे करण्याचे प्रस्तावित आहे. त्यानुषंगाने सह संचालक, आरोग्य सेवा, रुग्णालये (राज्यस्तर), मुंबई यांनी दिनांक ३०.०९.२०२० च्या पत्रान्वये ई-सुश्रुत

कार्यप्रणालीचा विस्तार राज्यातील ६ जिल्ह्यातील ७२० रुग्णालयात करण्यासाठी राज्यस्तरावरुन बाह्य यंत्रणेद्वारे ई-निविदा पध्दतीने ई-सुश्रुत संगणक कार्यप्रणाली राबविण्याबाबतचा प्रस्ताव सादर केला होता. त्यानुषंगाने संदर्भ क्र.(३) येथील दिनांक ०४.०९.२०२१ च्या शासन निर्णयानुसार प्रशासकीय मान्यता देण्यात आली होती. तथापि, सदरची खरेदी विहित कालावधीमध्ये न झाल्याने तसेच प्रशासकीय मान्यता देण्यात आलेल्या बाबींचे दर व निविदेमध्ये न्युनत्तम निविदाधारकाकडून प्राप्त झालेल्या संगणक व स्कॅनर या बाबींचे दर १० टक्केपेक्षा जास्त तर प्रिंटर या बाबींचे दर २० टक्केपेक्षा कमी आल्याने सुधारित प्रशासकीय मान्यता घेण्याबाबत संदर्भ क्र.(१) येथील पत्रान्वये सहसंचालक, आरोग्य सेवा, रुग्णालये (राज्यस्तर), मुंबई यांनी विनंती केलेली होती. त्यानुषंगाने संगणक, प्रिंटर व स्कॅनर खरेदीसाठी प्रकल्प अंमलबजावणी आराखडा सन २०२१-२२, FMR Code १७.६ मध्ये Implementation of Hospital Management System या कृती कार्यक्रमासाठी वचनबद्ध ठेवण्यात आलेल्या व सन २०२२-२३ च्या मंजूर प्रकल्प अंमलबजावणी आराखडयामधील रु.३०९६.३७१९४ लक्ष इतक्या मंजूर तरतुदीमधून ई-सुश्रुत कार्यप्रणाली राबविण्यासाठी करावयाच्या खरेदीस व खर्चास सुधारित प्रशासकीय मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

राष्ट्रीय आरोग्य अभियान कार्यक्रमांतर्गत Implementation of Hospital Management System या कृती कार्यक्रमासाठी संगणक ३२८३ नग, प्रिंटर १५५० नग, स्कॅनर १६० नग व इतर साधन सामुग्री खरेदी करण्यासाठी संदर्भ क्र.(३) येथील शासन निर्णयान्वये प्रशासकीय मान्यता देण्यात आली होती. तथापि, सदरची खरेदी प्रशासकीय मान्यतेच्या शासन निर्णयाच्या दिनांकापासून एक वर्षाच्या आत न झाल्याने तसेच प्रस्तुत प्रकरणी प्रशासकीय मान्यता देण्यात आलेल्या शासन निर्णयातील बाबींचे दर व निविदेमध्ये प्राप्त झालेल्या संगणक व स्कॅनर या बाबींचे दर १० टक्केपेक्षा जास्त तर प्रिंटर या बाबींचे दर २० टक्केपेक्षा कमी आल्याने सदरची खरेदी झालेली नाही. त्यामुळे पुढील विवरणपत्रात नमूद केलेल्या बाबींच्या खरेदीस व त्यासाठी आवश्यक असलेल्या खर्चास सुधारित प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे.

प्रस्तावित खरेदीचा तपशिल.

बाब	नग	दिनांक ४ जानेवारी २०२१ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये प्रशासकीय मान्यता मिळालेले दर (रुपयात)	दिनांक ४ जानेवारी २०२१ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये प्रशासकीय मान्यता मिळालेली रक्कम (लाखात)	सुधारित अंदाजित दर	वाढीव दराने एकूण किंमत	किंमत लाखात
संगणक	३२८३	४५०००	१४७७.३५	६०६९९	१९९०९२९७७	१९९०.९२
प्रिंटर	१५५०	२५०००	३८७.५०	१५९९९	२४७८६०५०	२४७.८६
स्कॅनर	१६०	१५०००	२४.००	२२४६८	३५९४८८०	३५.९५
एकूण			१८८८.८५	९९०७८	२२७३९३९०७	२२७३.९३

०२. उपरोक्त विवरणपत्रात नमूद केल्यानुसार संगणक, प्रिंटर व स्कॅनर या बाबी खरेदी करण्यासाठी रु.२२७३.९३ लक्ष इतका निधी आवश्यक आहे. सदरचा खर्च, प्रकल्प अंमलबजावणी आराखडा सन २०२१-२२, FMR Code १७.६ मध्ये “Implementation of Hospital Management System” या कृतिकार्यक्रमांतर्गत वचनबध्द ठेवण्यात आलेल्या व सन २०२२-२३ च्या मंजूर प्रकल्प अंमलबजावणी आराखडयामधील मंजूर रु.३०९६.३७१९४ लक्ष इतक्या निधीतून करण्यात यावा.

०३. उपरोक्त विवरणपत्रात नमूद केलेल्या बाबींच्या खरेदीस खालील अटींच्या अधीन राहून सुधारित प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे.

- १) सदर संगणक, प्रिंटर व स्कॅनर ची आवश्यकता / मागणी याची शहानिशा / खातरजमा करण्यात यावी. त्यानंतरच सदर बाबींच्या खरेदीसाठी निविदा प्रक्रिया राबविण्यात यावी.
- २) सदर बाबींची खरेदी माहिती व तंत्रज्ञान विभागाच्या (DIT) मार्गदर्शक सूचनानुसार निविदा प्रक्रियेद्वारे करण्यात यावी.
- ३) सदरहू बाबींचे विनिर्देश गरजेनुसार व अद्यावत असल्याची खातरजमा करण्यात यावी. खरेदी करावयाच्या बाबींचे तांत्रिक विनिर्देश (Technical specification) संबंधित तज्जांनी (तांत्रिक समिती / अधिकारी) यांनी मान्य केलेल्या विनिर्देशानुसार असावेत. तसेच, सदर तांत्रिक विनिर्देश (Technical specification) हे कोणत्याही विशिष्ट कंपनीला फायदा होईल अशा रितीने तयार केलेले नसल्याबाबत खातरजमा करण्यात यावी. पीआयपी मध्ये मंजूर असलेल्या बाबींच्या तांत्रिक विर्निर्देशानुसार मागणीपत्र पाठविण्याची जबाबदारी संबंधीत कार्यक्रम प्रमुखांची राहिल. प्रस्तावातील समाविष्ट असलेल्या बाबींचीच खरेदी करण्यात यावी.
- ४) सदर बाबींचे अत्यंत सुस्पष्ट व सविस्तर विनिर्देश (Specifications) तयार करण्यात यावेत, आणि त्याचा निविदा प्रक्रियेत समावेश करण्यात यावा.
- ५) शासन निर्णय, उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, क्र. भांखस-२०१४/प्र.क्र.८२/भाग-III/ उद्योग-४, दिनांक १ डिसेंबर, २०१६ अन्वये प्रसिद्ध करण्यात आलेल्या शासकीय विभागांनी करावयाच्या कार्यालयीन खरेदीसाठीच्या कार्यपद्धतीची सुधारीत नियमपुस्तिका यामधील तरतूदीनुसार विहित खरेदी प्रक्रिया राबविण्यात यावी.
- ६) प्रशासकीय मान्यता देताना प्रस्तावित खरेदीचे दर हे अंदाजित आहेत. त्यामुळे GEM Portal, इतर राज्यातील दरकरार, संचालनालय माहिती व तंत्रज्ञान यांच्याकडील उपलब्ध असलेल्या न्युनतम दर विचारात घेण्यात यावेत. खरेदी प्रक्रियेअंती दर निश्चित करण्यात यावा. सदर दर हा बाजार भावापेक्षा कमी असल्याबाबत आणि संबंधित पुरवठादाराने या बाबीचा इतर ठिकाणी ज्या दराने पुरवठा केला आहे, त्या दरापेक्षा जास्त नसल्याबाबत खातरजमा करण्यात यावी.
- ७) खरेदी प्रक्रीयेअंती दर निश्चित करण्यात यावा. सदर दर हा बाजार भावापेक्षा कमी असल्याबाबत आणि संबंधित पुरवठादाराने या बाबींचा इतर ठिकाणी ज्या दराने पुरवठा केला आहे, त्या दरापेक्षा जास्त नसल्याबाबत खातरजमा करण्यात यावी.

८) खरेदी करण्यात येणाऱ्या बाबींची पुरवठापूर्व / पुरवठानंतर नमुना तपासणी (Pre/Post Dispatch Random Sample Inspection) करून उचित व योग्य विनिर्देश (specification) असलेल्या वस्तुंचीच खरेदी करण्यात येईल, याची खात्री करण्यात यावी.

९) खरेदी करण्यात येणाऱ्या बाबींचा पुरवठा झाल्यानंतर त्यांची साठवणूक व वितरण (storage & distribution) करणे तसेच, पुरवठा साखळी व्यवस्थापन (Supply chain management) आणि वस्तुसूची व्यवस्थापन (Inventory Management) योग्य पद्धतीने करून सदर बाबी विनावापर पडून राहणार नाहीत व त्यांचा विहीत मुदतीत वापर होईल, याची दक्षता घेण्यात यावी.

१०) सदर खरेदीसाठी आवश्यक असलेला निधी, प्रकल्प अंमलबजावणी आराखडा सन २०२१-२२, FMR Code १७.६ मध्ये “Implementation of Hospital Management System” या कृतिकार्यक्रमांतर्गत वचनबध्द ठेवण्यात आलेल्या व सन २०२२-२३ च्या मंजूर प्रकल्प अंमलबजावणी आराखडयामधील मंजूर रु.३०९६.३७१९४ लक्ष यामधून भागविण्यात यावा. सदरची खरेदी प्रशासकीय मंजुरीच्या विहित कालावधीत पूर्ण होईल याची दक्षता घ्यावी.

११) सदर प्रक्रिया ही निरंतर चालणारी असल्याने दरवर्षीच्या प्रकल्प अंमलबजावणी आराखडयात तरतुदीची मागणी करण्यात यावी आणि तरतुद प्राप्त झाल्यानंतरच सदर प्रक्रिया राबविण्यात यावी.

१२) तसेच, या बाबींच्या खरेदी द्विरुक्ती (Duplication) होणार नाही, याची दक्षता घेण्यात यावी. याबाबतची संपूर्ण जबाबदारी कार्यक्रम प्रमुखांची राहील.

१३) संपूर्ण खरेदी प्रक्रिया राबविताना केंद्रिय दक्षता आयोगाच्या मार्गदर्शक सूचनांचे (CVC Guidelines) तंतोतंत पालन करण्यात यावे.

१४) शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्र. विअप्र-२०१३/प्र.क्र.३०/भाग-२/२०१३/विनियम, दिनांक १७ एप्रिल, २०१५ सोबतच्या परिशिष्टातील वित्तीय अधिकार नियम पुस्तिका १९७८, भाग-पहिला उपविभाग-दोन मधील अ.क्र.४ नियम क्र.७ समोरील स्तंभ क्र.६ येथील अटींची पूर्तता करण्यात यावी.

१५) निविदा प्रक्रिया पूर्ण झाल्यावर खरेदी समितीच्या मान्यतेनंतरच पुरवठा आदेश निर्गमित करण्यात यावेत.

०४. उपरोक्त १५ अटींची पूर्तता करण्याची व खरेदी नियमानुसार व आवश्यकतेप्रमाणे आहे हे सुनिश्चित करण्याची संपूर्ण जबाबदारी आयुक्त, आरोग्यसेवा तथा अभियान संचालक, राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, मुंबई आणि सदर कार्यक्रम राबविणाऱ्या कार्यक्रम प्रमुख यांची राहील.

०५. शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्र.विअप्र २०१३/प्र.क्र.३०/भाग-२/२०१३/विनियम, दिनांक १७.०४.२०१५ सोबतच्या परिशिष्टातील वित्तीय अधिकार नियम पुस्तिका १९७८, भाग पहिला, उपविभाग-२ मधील अ.क्र.४, नियम क्र.७ अन्वये अवजारे, किरकोळ साधन सामुग्री आणि उपक्रम संच विकत घेण्यास मंजुरी देण्यासाठी प्रशासनिक विभागांना पूर्ण अधिकार प्रदान करण्यात आले आहेत.

०६. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०२२०९१४११५२४१६६१७ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(वि. ल. लहाने)
सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत:-

- १) आयुक्त, आरोग्य सेवा तथा अभियान संचालक, राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, मुंबई.
- २) अतिरिक्त अभियान संचालक, राष्ट्रीय नागरी आरोग्य अभियान, मुंबई.
- ३) संचालक (वित्त व लेखा), राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, मुंबई.
- ४) संचालक १ व २, आरोग्य सेवा, मुंबई व पुणे.
- ५) सहसंचालक, आरोग्य सेवा (खरेदी कक्ष), मुंबई
- ६) सर्व सह संचालक (आरोग्य सेवा संचालनालया मार्फत)
- ७) सर्व सहसचिव/उपसचिव, सार्वजनिक आरोग्य विभाग.
- ८) उप संचालक, सर्व मंडळ कार्यालये.
- ९) सर्व जिल्हा शाल्य चिकित्सक (FWB मार्फत)
- १०) सर्व जिल्हा आरोग्य अधिकारी (FWB मार्फत)
- ११) निवडनस्ती (आरोग्य-७)